

Március 15-ére Székely Nagygyűlést hirdetett a Székely Nemzeti Tanács. Március 15-ére Székely Nagygyűlést hirdetett a Székely Nemzeti Tanács.

Az elnökség a székelyudvarhelyi polgármesteri hivatalt kérte fel társszervezőnek. A Székely Nagygyűlés célja: kifejezni a székelység szabadságvágyát, újból kinyilvánítani a székelység önrendelkezéshez való jogát és a közvetlen demokrácia eszközével megerősíteni rendíthetetlen közakarátát Székelyföld autonóm közigazgatási régió újrალétesítésére.

2006. február 4-én Székelyudvarhelyen ülésezett a Székely Nemzeti Tanács Állandó Bizottsága. A megbeszélésen meghívottként résztvettek a széki székely tanácsok vezetői. Az SZNT Állandó Bizottsága a hétvégén Székelyudvarhelyen tanácskozott a szervezési kérdésekről. Létrehoztak egy szervezőcsoportot a rendezvény megszervezésére és lebonyolítására, ugyanakkor felkérlik a széki székely tanácsok vezetőit, hogy önálló hatáskörüknek megfelelően, járuljanak hozzá a nagygyűlés sikeres szervezéséhez és lebonyolításához. A szervezők számítanak minden az autonómiatörekvéseket támogató szervezet és közület támogatására.

Külön is kiemelik az Erdélyi Magyar Ifjak és a Magyar Ifjúsági Tanács székelyföldi szervezeteinek segítségének fontosságát. A Székely Nemzeti Tanács bízik a történelmi magyar egyházak támogatásában, hogy ez alkalomból is lelki támaszt nyújtanak székelyföldi híveiknek a nemzeti önazonosság megőrzéséért és a szülőföldön való megmaradásért folytatott nemes küzdelemhez - áll a Székely Nemzeti Tanács Állandó Bizottságának közleményében.

Nemzetközi konferencia az európai autonómia modellekről

Európa közösségében minden hetedik ember kisebbségben él. A XXI. században fontos gazdasági érdek, hogy a kisebbségek is érvényesülhessenek a gazdasági-, tudományos-, kulturális életben - mondta Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke azon a nemzetközi sajtótájékoztatón, melyet 2006. január 4-én tartottak a "Regionális önkormányzatok az európai stabilitás és jólét szolgálatában" című kétnapos konferencia zárásaként. Az MTA elnöke hangsúlyozta: - A kisebbségek jogainak biztosítása a többség érdeke is, vagyis kettős érdek.

Tudós emberként saját maga is találkozott a kisebbségi érzéssel, hisz ha egy tudós felfedez valamit, sokszor egyedül marad a tankönyvek tényeivel szemben.

Első alkalommal szervezett közös konferenciát a Magyar Tudományos Akadémia, mint rangos intézmény a népszerű DUNA televízióval - hangsúlyozta Cselényi László, a DUNA Televízió elnöke. Mint mondta, a tanácskozás prelúdium kíván lenni az autonómia csatorna húsvéti indulásához. E konferenciával, s a majdani műsorokkal szeretnék elérni, hogy legyen az Európai Unióban kisebbségi normarendszer, monitoring-rendszer. Mindezt a nagy elvek, kis lépések taktikájával kívánják megvalósítani.

A Magyar Tudományos Akadémia főépületében tartott kétnapos nagyszabású rendezvényen kisebbségi politikusok és nemzetközi szaktekintélyek részvételével járultak hozzá a magyar nemzeti közösségek boldogulásához vezető önrendelkezési formák, az autonómia jogi- és politikai kidolgozásához. A konferencia az Európai Unióban működő autonómia-formák bemutatása mellett egységes elvi útmutatást kívánt megfogalmazni az önrendelkezés teljesebb formáit választó közösségek számára. Hisz a modern civilizált, gazdag társadalmak sikerének egyik titka abban rejlik, hogy e társadalmakat alkotó minden egyén és minden közösség zavartalanul élhet szabadságjogaival, és hatásosan működhet a maga, a kisebb és nagyobb közösségek, illetve az egész társadalom javára.

Demográfiai humánkatasztrófa

"Rólunk - ne nélkülünk! Létkérdés az erdélyi magyar autonómia címmel tartott előadást Tőkés László református püspök, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke. Az autonómia mellett évek óta következetesen kiálló egyházfő és politikus az erkölcsi felelősség öntudatával hangsúlyozta: - Nemzetünket demográfiai humánkatasztrófa fenyegeti. Az elmúlt másfél évtized alatt a Kárpát-medencei magyarság kerekén egymillió fővel apadt. Rámutatott: - Ez a békeidőben és ráadásul a kommunista diktatúra bukása utáni időszakban elszenvedett, drámai mértékű veszteség azonos a magyarság II. világháborúban elszenvedett háborús veszteségeivel. Ezen belül a romániai - erdélyi - magyarság vesztesége ugyanezen idő alatt több, mint kétszázezerre rúg, mely abszolút mértékben meghaladja az 1920 és 1992 közötti létszámapadást.

Nem azért folyt a hősök és áldozatok drága vére, hogy minden maradjon a régiben

Tőkés László előadásában szólt a temesvári népfelkelés jelentőségéről. Véleménye szerint a Ceausescu-házaspár nacional-kommunista diktatúrájának megdőltekor nem azért folyt a hősök és áldozatok drága vére, hogy minden maradjon a régiben, hogy - változott formában - visszatérjenek a kommunisták és a nacionalisták. A népfelkelésben kivételes szerepet vállaló másfél-kétmillió magyarság azt remélte: hetven évvel a Trianoni Békediktátum után végre felszabadulhat, s kisebbségi-etnikai téren is megtörténik a rendszerváltozás. Ezzel ellentétben elvárásaikban és reményeikben - ki tudja hányadszor - újra csalódniuk kellett. Immár 85 esztendeje (1920-2005) tartó kisebbségi létük folyamán egyszer sem nyílt alkalmuk és lehetőségük saját sorsukba beleszólni meghatározó módon.

Történelmi áttekintésében Tőkés László felidézte az önfeladó Népi Szövetség árulását az 1940-es évek közepén, mellyel szemben egyedül Márton Áron erdélyi római katolikus püspök és köre emelte fel szavát. Jelenlegi helyzet-értékelésében rámutatott: - Hiába kedvezőek az erdélyi magyarság számára Románia európai integrációjával kapcsolatos körülmények, a magyar autonómia kérdésében a mindenkor román többségi hatalom hajthatatlan. Sem a modern román állam létrejöttét fémjelző, 1920-as Gyulafehérvári Nemzetgyűlésen tett, autonómiára vonatkozó ígéreteket nem hajlandó betartani, sem az európai csatlakozás küszöbén álló Unio és Európai Tanács kisebbségvédelmi előírásait és szellemét nem akarja tiszteletben tartani.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke szerint az RMDSZ rég feladta saját, háromszintű autonómia-rendszer megvalósítását célul kitűző programját. Sőt, a többségi hatalmi érdekek irányába eltolódva, a hatalom szerves részeként akadályozóivá váltak a valódi autonómia kivívásának. Tökés szerint a kisebbségi törvénytervezet eme önfeladásnak, e kialakult felemás helyzetnek vérszegény, "kompromisszumos" terméke.

Ezért az EMNT és a Székely Nemzeti Tanács, valamint politikai, egyházi és polgári szövetségesei e lehetetlen helyzeten kívánnak változtatni, amikor következetesen kiállnak nemzeti közösségük létérdekei, az 1990-es évek elején kitűzött autonómia követelések mellett. Múlt héten ennek ismeretében szerveztek Egyeztető Autonómia-kerekasztalt Kolozsváron, a politikai, egyházi és a civil élet reprezentatív képviselőinek részvételével. A nehézségek ellenére továbbra is törekszenek a teljeskörű erdélyi összefogásra - hangsúlyozta a református püspök.

Miért félnek keleten és nyugaton az elszakított magyarok autonómia törekvéseitől?

- Miért félnek Keleten és Nyugaton az elszakított magyarok autonómia törekvéseitől? - tette fel az izgalmas kérdést előadásában Duray Miklós, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártjának alelnöke. - Miért félnek attól, hogy a Magyarországgal hét szomszédos állam területén, de ősi lakóhelyén élő magyarság továbbra is egybetartozónak érzi magát - folytatta a kérdések felvetését Duray. Azt megérti - mondta a felvidéki politikus -, akinek rossz a lelkiismerete, fél a másiktól. Talán azzal kapcsolatos, hogy 1920-ban megfosztottak bennünket önrendelkezési jogunktól, s ez az állapot folyamatosan érvényes? Végülis mindegy, miért félnek - állapította meg Duray Miklós.

A tények félelemről vagy fondorlatról tanúskodnak. Ezért keresik az adott országok és Európa politikai elitje minden elszakított magyar közösségben azokkal a magyar politikusokkal a kapcsolatot, akik hajlandók lehátrálni az autonómia platformjáról vagy pedig elfogadni azt a megoldást, mely nincs köszönő viszonyban az autonómiával, azaz a belső önrendelkezéssel, illetve azokat a magyar politikusokat diszkriminálják, akik határozottan autonómia pártiak. A megtalált helyes válasz sem változtatja meg azt a tényt, hogy a magyarságnak immár 86. éve tartó helyzete a Kárpát medencében Európa egyik szégyene - jelentette ki a felvidéki politikus.

Titkosított dokumentum az autonómia megvalósítása ellen?

Duray Miklós előadásában felidézte a kommunizmus évtizedeit, melyben arról igyekeztek meggyőzni a magyarságot, hogy egyes - államhatárokkal elválasztott részeinek - semmi köze egymáshoz, külön-külön egy-egy szocialista nemzet részét alkotják. A rendszerváltozás után csupán a "szocialista" jelző maradt el. Duray szeme előtt játszódott le a kommunista hatalmi rendszer bukása után az a szomorú történet, melyben az Egyesült Államok kiküldött politikai ügynökei és diplomatái valamint Brüsszel politikai megbízottjai igyekeztek meggyőzni először az erdélyi magyar politikai elitet, majd a felvidéket, végül a délvidékieket, hogy ne az autonómia törekvések mellett szálljanak síkra, hanem épüljenek be az adott államok kormányzati szerkezetébe, és ott is a minimumot akarják csak. Miért? Hogy ellenőrizhetőkké és zsarolhatókká váljanak, és

nem azért, hogy a hatalom demokratikus megosztásával segítsenek sorstársaikon.

A felvidéki politikus látta az Európai Község francia szakembereit, akik arra tanították az elszakított magyarok által lakott államok szakpolitikusat, hogyan kell úgy átalakítani, illetve modernizálni a közigazgatást, hogy abban ellehetetlenítsék a magyarokat. Az Európai Unió régiós politikája is erről szól.

Duray feltette azt a kérdést is: - Ellentétes-e az autonómia a kelet-közép-erópai stabilitással? Véleménye szerint nem, hacsak valamilyen titkosított dokumentumok szerint nem az ellentétje igaz. Véleménye szerint a gyakorlat azt mutatja, mintha az autonómia tilalmára ebben a térségben valóban valamilyen titkos nemzetközi megegyezés vonatkozna. Pedig az autonómiára való jog alapvető emberi jog, mégha ezt semmilyen nemzetközi egyezmény sem tartalmazza - jelentette ki a politikus.

Az európai autonómia modellekről szóló nemzetközi konferencia felvillantotta a fejlődő európai önkormányzatiságról, annak sikereiről szóló eredményeket, ugyanakkor irányt mutatott, milyen lépésekre van szükség ahhoz, hogy a regionalizmus és az önkormányzatiság megfelelő alkotmányos és jogi reformok után Európa más területein is hasonlóan sikeressé válhasson. A rendezvény díszvendége volt Josep Bargallo Valls, a katalán kormány főminisztere.

**A konferencia további részletes ismertetését következő számunkban folytatjuk.
(-y-nes)**